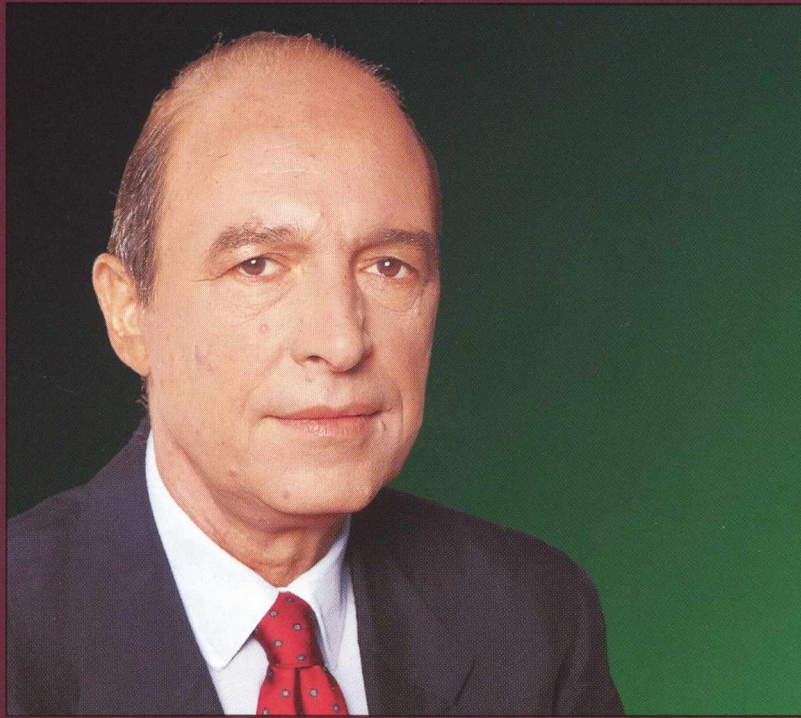

Για μια πολιτεία του πολιτισμού

**ΚΩΣΤΑΣ
ΣΗΜΙΤΗΣ**

*Η ομιλία του Προθυπουργού και Προέδρου του ΠΑΣΟΚ, Κ. ΣΗΜΙΤΗ
δόθηκε στους ανθρώπους του Πολιτισμού, στο ξενοδοχείο Μ. ΒΡΕΤΑΝΙΑ
στις 14 Σεπτεμβρίου 1996.*

Αισθάνομαι τιμή και χαρά που είμαστε απόψε το βράδυ μαζί.

*Βρισκόμαστε στην κορύφωση της προεκλογικής περιόδου, αλλά η συγκέντρωση αυτή δεν είναι κομματική. Είναι **συνάντηση διαλόγου.***

Θέλω να σας ευχαριστήσω, εσάς τους ανθρώπους του στοχασμού, της τέχνης, των γραμμάτων και της επιστήμης που ανταποκριθήκατε σ' αυτήν την πρόσκληση.

Θέλω να ευχαριστήσω όσους από σας σκοπεύουν σε οκτώ μέρες να μας τιμήσουν με την ψήφο τους. Η εμπιστοσύνη τους είναι ιδιαίτερη τιμή για μας.

Περισσότερο όμως θέλω να ευχαριστήσω εκείνους που βρίσκονται εδώ μολονότι δεν έχουν την πρόθεση να ψηφίσουν το ΠΑ.ΣΟ.Κ.

*Η παρουσία τους υποδηλώνει ότι σε ένα τουλάχιστον βασικό σημείο είμαστε σύμφωνοι : Ότι **τα φαινόμενα του φανατισμού, των μονόπλευρων προσεγγίσεων και της μισαλλοδοξίας, φαινόμενα που τα έχει πληρώσει ακριβά ο τόπος, πρέπει επιτέλους να εξοστρακιστούν από την ελληνική κοινωνία.***

Αυτή είναι η δική μας αταλάντευτη πεποίθηση.

Ανοιχτή κοινωνία με γόνιμο διάλογο

Πιστεύουμε σε μια κοινωνία ανοιχτή, χωρίς δογματισμούς. Γιατί οι δογματισμοί είναι η γραμμή άμυνας των συντηρητικών κάθε απόχρωσης.

Πιστεύουμε ότι **ανάμεσα στην εξουσία και στις δυνάμεις της πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, η μόνη σχέση που μπορεί και πρέπει να υπάρχει είναι ο διάλογος.**

Το σκήπτρο και η πένα είναι ασυμβίβαστα μεταξύ τους. "Αυτός που υποκύπτει στην αυλή, εξευτελίζει την τέχνη του" έλεγε ο Μολιέρος.

Εμείς δεν θέλουμε αυλικούς διανοούμενους, δεν θέλουμε χειροκροτητές.

Δεν απονέμουμε τιμές στους δημιουργούς με κριτήριο εάν και κατά πόσον είναι ή δεν είναι μαζί μας.

Δεν αντιμετωπίζουμε με δυσπιστία τις δυνάμεις που ασκούν ακόμη και την οξύτερη κριτική.

Θέλουμε μαζί τους το διάλογο. Και τον θέλουμε συνεχή και ασυμβίβαστο, όπως πρέπει να είναι ο διάλογος αυτός για να είναι γόνιμος.

Έναν τέτοιο διάλογο με αυτούς τους όρους, που εμπεριέχει τον έλεγχο και την αμφισβήτηση, όχι μόνον τον θεωρούμε αναγκαίο, αλλά αισθανόμαστε ότι έχουμε και τα κότσια να τον αντέξουμε : Το λέω και το εννοώ απολύτως.

Για μας, χωρίς αυτόν τον διάλογο κάθε προσπάθεια για ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό είναι καταδικασμένη.

Στις μέρες μας η διαφορά προοδευτικής και συντηρητικής πολιτικής προκύπτει από τους αναπτυξιακούς στόχους που η καθεμιά θέτει. Η συντηρητική παράταξη αντι-

λαμβάνεται την ανάπτυξη μόνον ως αύξηση του παραγωγικού δυναμισμού, ως αποκλειστικά ποσοτική διάσταση. Είναι μια αντίληψη που απορρέει από το πρότυπο μιας κοινωνίας, η οποία παράγει όλο και περισσότερα προϊόντα για την ικανοποίηση καταναλωτικών αναγκών. Μια αντίληψη που εκτρέφει το καταναλωτικό όνειρο και εθίζει τον πολίτη στην πελατειακή νοοτροπία.

Αντίθετα, για την προοδευτική αντίληψη ο εκσυγχρονισμός και η ανάπτυξη δεν είναι μόνο θέμα ποσοτικών προσαρμογών. Είναι, κυρίως, θέμα ποιοτικών αλλαγών : Απαιτούνται επεμβάσεις στις δομές, στον τρόπο λειτουργίας της κοινωνίας. Για να αντιμετωπιστούν και να ξεπεραστούν η πελατειακή νοοτροπία, η συντεχνιακή οργάνωση, το κράτος παροχών και ειδικών ρυθμίσεων, η διαπλοκή πολιτικής και οικονομικής εξουσίας, η κλειστή κοινωνία, ο πολιτισμικός απομονωτισμός.

Για μας ο εκσυγχρονισμός δεν είναι μόνο η συνεχής προσαρμογή στις κοινωνικές και οικονομικές εξελίξεις, αλλά κυρίως η προσπάθεια να οδηγήσουμε αυτές τις εξελίξεις προς τη διεύρυνση της Δημοκρατίας, την αλληλεγγύη, την κοινωνική δικαιοσύνη, την ελευθερία του από-μου, την ευχέρεια ανάπτυξης πρωτοβουλιών.

Η ευημερία δεν συναρτάται μόνο με τον αριθμό των τηλεφώνων, των τηλεοράσεων και των ψυγείων ανά κεφαλή. Συναρτάται και με τον διαθέσιμο χρόνο, τον τρόπο χρήσης του, την κοινωνικότητα, τη δημιουργικότητα, τη συνολική ποιότητα ζωής. Συναρτάται με τη γνώση, την πληροφόρηση, τη συμμετοχή, την ευχέρεια επικοινωνίας, την πολιτισμική αναβάθμιση, τις δυνατότητες ατομικών παρεμβάσεων και πρωτοβουλιών.

Παιδεία και Πολιτισμός με Αναπτυξιακή Προοπτική

Η πρόοδος, το έχω ξαναπεί και το επαναλαμβάνω, **δεν κρίνεται μόνο από τα πορτοκάλια και τα νήματα που εξάγουμε, αλλά και από τις ιδέες που δημιουργούμε.**

Γι' αυτό η παιδεία και ο πολιτισμός είναι καθοριστικά στοιχεία στην αναπτυξιακή μας προοπτική.

Μέσα σ' αυτή την προοπτική οι άνθρωποι του πολιτισμού έχουν κυρίαρχο ρόλο στο έργο της μεταλλαγής της κοινωνίας.

Δεν είναι τυχαίο ότι "πολιτισμός" και "πολιτική" έχουν την ίδια ετυμολογική ρίζα.

Πολιτισμός και πολιτική έχουν κοινό σημείο αναφοράς τον άνθρωπο, μέσα στην "πόλη", μέσα στην πολιτεία.

Η συντηρητική πολιτική θέλει διανοούμενους και καλλιτέχνες ενσωματωμένους στο σύστημα.

Εμείς δεν θέλουμε τον κόσμο του πολιτισμού ούτε χειραγωγημένο ούτε παραιτημένο από τον κοινωνικό του ρόλο. Τον θέλουμε να πλάθει και να προωθεί ιδέες που θα δώσουν στην κοινωνία μας μια νέα δυναμική.

Μόνο έτσι θα υπάρξουν ελπίδες, ελευθερίες, προοπτικές για το αύριο.

Το δικό μας πολιτικό και κοινωνικό μοντέλο, από την ουσία του, είναι αδιανόητο χωρίς τον κόσμο του πολιτισμού σε στρατηγικό ρόλο. Και δεν αναφέρομαι μόνο στους επιστήμονες, τους ερευνητές και τους τεχνοκράτες. Αναφέρομαι κυρίως στους καλλιτέχνες και τους λογοτέχνες. Στους ανθρώπους που, για να χρησιμοποιήσω τις φράσεις του Κωνσταντίνου Τσουκαλά "δικαιούνται και μπορούν ακόμα να παίζουν σοβαρά, δικαιούνται να υπηρετούν την ουτοπία, δικαιούνται να προκαλούν, να εγκαλούν, να φαντασιώνουν και να προτείνουν το Άλλο, το Αλλού, και το Αλλιώς".

Στο σύγχρονο κοινωνικό κράτος η θέση του πολιτισμού είναι στο κέντρο της πολιτικής, της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Θέλουμε τον πολιτισμό να απλώνεται και να αγκαλιάζει την καθημερινότητα, να της δίνει ποιότητα και προοπτική. Θέλουμε να ζούμε και να αναπνέουμε, να κινούμαστε και να αναπτυσσόμαστε μέσα σε ένα κλίμα που θα ευνοεί τη διάπλωση ιδεών, τη δημιουργία νέων έργων στις τέχνες, τα γράμματα, τον πολιτισμό.

Για τη δημιουργία του κλίματος αυτού είμαστε αποφασισμένοι να διαθέσουμε και σκέψη και χρόνο και χρήμα. Είναι σαφές και απερίφραστη πολιτική μας θέση. Ο πολιτισμός θα είναι μόνιμα στο επίκεντρο της μέριμνας και της δράσης μας.

Και οι άνθρωποι του πολιτισμικού χώρου θα έχουν όχι μόνον τα μέσα που είναι απαραίτητα για τη δημιουργική τους παρουσία, αλλά και τη θέση που αρμόζει στην κοινωνική τους αποστολή.

Φίλες και φίλοι,

Στη σημερινή μας επικοινωνία είναι αισθητή μια μεγάλη απουσία.

Η Μελίνα Μερκούρη ήταν ο άνθρωπος με τα όνειρα και το γόνιμο πείσμα, ο άνθρωπος που πίστεψε βαθιά στον τόπο μας και τις δυνάμεις του, ο άνθρωπος που αγωνίστηκε με πάθος για την περιφρούρηση της κληρονομιάς μας και για την αξιοποίηση της δημιουργικής φλέβας του λαού μας.

Η σκέψη μου, και νομίζω η σκέψη όλων μας, απόψε είναι στραμμένη στη Μελίνα.

Θέλω αυτή τη στιγμή να σας βεβαιώσω ότι τον αγώνα με τον οποίο η Μελίνα ταυτίστηκε, τον αγώνα για την επιστροφή των γλυπτών του Παρθενώνα, τον συνεχίζουμε.

Προγράμματα Προτεραιότητες

Το μουσείο της Ακρόπολης είναι προτεραιότητά μας. Και οι διαδικασίες για την ανέγερσή του προχωρούν. Δεν θα λογαριάσουμε κόστος και δαπάνη προκειμένου

να στεγαστούν τα ανεκτίμητα έργα της Ακρόπολης στο χώρο που τους αρμόζει.

Ωστόσο το Μουσείο της Ακρόπολης δεν

είναι ο μοναδικός μας στόχος σ' αυτόν τον τομέα. Μια σειρά αξιόλογων προγραμματικών βρίσκεται επίσης σε εξέλιξη, όπως η ενοποίηση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας, η ανάδειξη του αρχαιολογικού τριγώνου Πέλλας-Βεργίνας-Δίου, η συστηματική συντήρηση των κεμηλίων του Αγίου Όρους, το πρόγραμμα "Αιγαίο", το πρόγραμμα "Αρχαία Θέατρα και Κάστρα", η ίδρυση Ελληνικών Αρχαιολογικών

Ινστιτούτων στα κράτη της Βαλκανικής, την Κύπρο, την Αίγυπτο, την Τουρκία και την Ιταλία, Ευρωπαϊκού Κέντρου Βυζαντινού Πολιτισμού στην Θεσσαλονίκη, η ίδρυση Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Αρχαιολογίας στην Αθήνα, Κέντρου Μελετών Αρχαίας Μακεδονίας στην Πέλλα και Κέντρου Συντήρησης Βορείου Ελλάδος στη Βεργίνα.

Γόνιμο παρόν Ελπιδοφόρο Μέλλον

Όμως όλα αυτά γίνονται με την προϋπόθεση ότι η σχέση μας με την κληρονομιά μας, δεν είναι στείρα προσκόλληση, δεν είναι θεώρηση μαισωλείου, δεν είναι σύνθημα απομονωτισμού, δεν είναι ανάσχεση των δημιουργικών μας δυνατοτήτων. Αλλά είναι σπέρμα ζωής, πηγή ονείρου, εφελτήριο και αφετηρία για τη διάπλωση ενός γόνιμου παρόντος και ενός ελπιδοφόρου μέλλοντος.

Και εδώ θα ήθελα να τονίσω, ότι η άρνηση της ευρωπαϊκής πορείας και η "ελληνοκεντρική" αναδίπλωση δεν αποτελούν διέξοδο. Η στείρα στροφή στο ένδοξο παρελθόν δεν δίνει ακτινοβολία στο σήμερα. Η εθνικιστική ρητορεία και η συνεχής υποψία ότι άλλοι μας επιβουλεύονται δεν επαρκούν για να συγκαλύψουν την αδυναμία στον οικονομικό, τον πολιτικό και τον πολιτισμικό στίβο. Η μόνη πραγματικά εθνική στρατηγική είναι εκείνη που εξασφαλίζει τη διεθνή παρουσία της χώρας μας, που διευρύνει τις δυνατότητές της, που προωθεί την ανάπτυξή της και που έχει στόχο να καταστήσει την Ελλάδα ισχυρή. Είναι

εκείνη που αναδεικνύει την ελληνική δημιουργία, της δίνει την εμβέλεια, ώστε να γίνει γνωστή πέρα από τα σύνορά μας, δίνει πρώτο ρόλο στην πνευματική προσφορά.

Κάτω από αυτό το πρίσμα βλέπουμε την παράδοση και την κληρονομιά μας. Η κληρονομιά μας είναι η ρίζα μας, το στοιχείο ταυτότητας, η ειδοποιός διαφορά, ο πλούτος, η υπερηφάνεια μας. Και οι υλικές και άυλες μαρτυρίες της είναι αγαθά που η πολιτεία έχει χρέος να προστατεύει και να αναδεικνύει, να τα εντάσσει στην σύγχρονη ζωή, να τα φέρνει κοντά στον πολίτη, να τα προβάλλει στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Είναι πολύτιμο στοιχείο της δύναμης και της ακτινοβολίας μας.

Όμως εδώ χρειάζεται ακόμα περισσότερο να τονιστεί ότι όσο συμπαγής και αυστηρός οφείλει να είναι ο ρόλος του κράτους στην περιφρούρηση της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, τόσο διακριτικός και χαλαρός πρέπει να είναι στους τομείς της σύγχρονης πολιτισμικής δημιουργίας.

Η Τέχνη και ο Πολιτισμός δεν καθοδηγούνται

Η τέχνη και ο πολιτισμός ούτε ασκούνται από το κράτος, ούτε καθοδηγούνται. Το πολύμορφο πρόσωπο ενός πολιτισμού συντίθεται από ιδέες και τάσεις, εκφράσεις και ρεύματα που συνυπάρχουν, συναγωνίζονται και συγκρούονται στη μεγάλη κοινωνική χράνη. Η ελευθερία, ο πλουραλισμός, η πολυφωνία, η απεριόριστη διακίνηση των ιδεών είναι συστατικά στοιχεία αυτού του προσώπου.

Καμία κρατική παρέμβαση δεν επιτρέπεται

και δεν νοείται σ' αυτό το χώρο παρά μόνο για την **απελευθέρωση των δυνάμεων της πολιτισμικής έκφρασης και για τη δημιουργία συνθηκών, θεσμών και μηχανισμών που υποβοηθούν την πολιτισμική ανθοφορία.**

Φίλες και φίλοι,

Πρόθεση της ομιλίας αυτής ήταν η επικοινωνία μας να γίνει η αφορμή για να εκφραστούν μερικές μόνο σκέψεις για τη

θεώρηση του πολιτισμικού φαινομένου, για τη σχέση του με το κράτος, για το διάλογό μας με τους διανοούμενους, για το ρόλο τους στην ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό, για τη σχέση μας με την κληρονομιά μας, για τη σύγχρονη πολιτισμική δημιουργία, για κάποια από τα έργα που η Κυβέρνησή μας προωθεί. Γι'αυτά τα έργα και για τα όσα, σημαντικά νομίζω, έχει

πραγματοώσει το Υπουργείο Πολιτισμού, θα βρείτε περισσότερα στοιχεία, σε σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο.

Μετρώ τα σημεία που έθιξα και τα βρίσκω επτά. Κάποιος, μου φαίνεται, θα πει πως τον αντιγράφω. Γι'αυτό θα αναφερθώ και σ'ένα όγδοο σημείο - και θα τελειώσω.

Για μια ποιοτική αλλαγή στα Μ.Μ.Ε.

Μιλώντας για πολιτισμό δεν μπορούμε να μην αναφερθούμε στα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας.

Ο Ουμπέρτο Έκο παρομοιάζει την τηλεόραση με την πυρηνική ενέργεια : Έχει μια ανάλογη δύναμη. Και τη μαζική ικανότητα να μεταμορφώνει το σύνθετο σε απλό, το σχετικό σε απόλυτο, την υπόθεση σε δόγμα.

Η τηλεόραση είναι σε θέση να επηρεάζει τις πολιτικές εξελίξεις, να υποτάσσει την πολιτική στους κανόνες του θεάματος, να υπεραπλουστεύει τα προβλήματα, να καθορίζει τα θέματα και τους πρωταγωνιστές.

Σε αντίθεση από την ευθύνη που επιβάλλει η εμπειρία της Τέχνης, η τηλεόραση μπορεί να καλλιεργεί τη φυγή, την παθητικότητα, την ετερονομία. Μπορεί να διαστρεβλώνει αισθητικά την ευαισθησία, να ενθαρρύνει τη μετριότητα, να ανάγει το κιτς σε αξία.

Όλα αυτά είναι γνωστά και εν μέρει συμβαίνουν και στον τόπο μας. Επομένως απαιτείται μια ποιοτική αλλαγή στο ρόλο των Μ.Μ.Ε.

Κάθε προσπάθεια, όμως, της πολιτείας να τα ελέγξει, θα αποτελούσε απαράδεκτη λογοκρισία.

Έτσι, πέρα από τη γενικότερη μέριμνα για την εκπαίδευση, την άνοδο του πολιτισμικού επιπέδου και την ενδυνάμωση της κριτικής ικανότητας του κοινού, το μόνο αποτελεσματικό μέτρο είναι **η βελτίωση της ποιότητας των δημοσίων τηλεοπτικών και ραδιοφωνικών σταθμών.**

Ο ελληνικός λαός που τα συντηρεί με την εισφορά του, απαιτεί μια δημόσια τηλεόραση που να πληροφορεί και να ενημερώνει έγκυρα και αντικειμενικά χωρίς δεσμεύσεις, χωρίς κυβερνητικές παρεμβάσεις και χωρίς κομματικές παρεμβολές. Που να συσπειρώνει τις αξιόλογες καλλιτεχνικές και πνευματικές δυνάμεις του τόπου και να συμβάλλει στην πολιτισμική ανέλιξη του πολίτη. Που να ψυχαγωγεί χωρίς το άγχος του ανταγωνισμού που οδηγεί στο επίτευδο του χαμηλότερου κοινού παρανομαστή. Τι νόημα έχουν οι αριθμοί της τηλεθέασης όταν εξαρτώνται από τη βία, τη χυδαιότητα, την κακογουστιά ;

Όπως και η πυρηνική ενέργεια, έτσι και η τηλεόραση μπορεί να ελεγχθεί. Αλλά ο έλεγχος δεν μπορεί να γίνει παρά μόνο στη βάση πολιτιστικών και ηθικών αποφάσεων.

Η παιδεία και ο πολιτισμός μας θα σωθούν μόνον εάν η τηλεόραση από πρόσκληση για ύπνωση γίνει πρόκληση για κριτικό στοχασμό.

Φίλες και Φίλοι,

Δεν θα ήθελα να σας κουράσω άλλο.

Θέλω για μια ακόμα φορά να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μου κάνατε να ανταποκριθείτε σ'αυτήν την πρόσκληση. Και να σας καλέσω τώρα να πιούμε ένα ποτήρι κρασί μαζί.

Μέσα στο ανελέητο προεκλογικό κλίμα, ένα βράδυ με τους ανθρώπους που στοχάζονται και δημιουργούν για την Ελλάδα που αντιστέκεται και ονειρεύεται, είναι μια ανάσα δροσιάς.

Και πάλι σας ευχαριστώ.

κ. Τίτου Πατρίκιου* στον Πρωθυπουργό Κώστα Σημίτη

**Πλήρης
ελευθερία
Ισοτιμία
στην
έκφραση**

Σας απευθύνω τους εγκάρδιους χαιρετισμούς όλων μας εδώ, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι κατά κάποιο τρόπο εκπροσωπώ όσους βρίσκονται σ' αυτή την αίθουσα. Διότι οι δημοκρατικές διαδικασίες, αυτές που η άφογη και διαφανής τήρησή τους σας έφεραν στις σημερινές σας θέσεις, έχουν άλλο χαρακτήρα στο χώρο των γραμμάτων, της τέχνης, της

επιστήμης, απ' ότι στο χώρο της πολιτικής. Σ' αυτό το χώρο η δημοκρατικότητα εκφράζεται βέβαια με την πλήρη ελευθερία και ισοτιμία στην έκφραση, αλλά και με τις συνεχείς αντιπαραθέσεις των απόψεων, που αν κάποτε καταλήγουν σε κάποιες συναινέσεις, αυτό πάντως δεν γίνεται με την εφαρμογή της αρχής της πλειοψηφίας. Μιας αρχής με θεμελιακή σπουδαιότητα στο χώρο της πολιτικής.

Ωστόσο, όσοι βρισκόμαστε εδώ, έχουμε έλθει όχι μόνο ως άνθρωποι που δουλεύουμε στο χώρο του πολιτισμού αλλά και ως πολίτες που ενδιαφερόμαστε για τα κοινά, για τη ζωή στην κοινότητα, τόσο μέσα στις περιπλοκές των διαπροσωπικών σχέσεων, όσο και μέσα στις αναταραχές των πολιτικών αναμετρήσεων. Και επειδή η έκβαση των πολιτικών αναμετρήσεων στη δημοκρατία εξαρτάται από την ψήφο τους καθενός μας, ενδιαφερόμαστε, πέρα από τις διαφορές που μπορεί να έχουμε, για την επίτευξη εκείνων των πολιτικών πλειοψηφιών που θα είναι οι θετικότερες δυνατές για τον τόπο, για την κοινωνία, για τα πρόσωπα. Έτσι η ατομική μας συνάντηση δεν γίνεται μόνο για να σας χαιρετίσουμε, αλλά και για να ακούσουμε τις απόψεις σας, να συνομιλήσουμε και μαζί σας και μεταξύ μας, ενόψει αυτής της ύψιστης πολιτικής πράξης που αποτελεί η άσκηση του δικαιώματος της ψήφου.

Οι μεγάλες διαφορές ανάμεσα στην πολιτική και τον πολιτισμό δεν μπορούν να συσκοτίσουν - έστω και αν αυτό κάποτε συμβαίνει - τις βαθύτερες σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ τους. Αλλά η δημιουργία μιας ισορ-

ροπίας ανάμεσά τους είναι, όπως όλοι ξέρουμε, πολύ δύσκολη. Και συχνά, στην πορεία από την πολιτική στον πολιτισμό και αντίστροφα, πολλές στάσεις και πράξεις μπορεί να μεταβληθούν στο αντίθετό τους. Έτσι κάποτε η προσήλωση στις πεποιθήσεις μπορεί να μεταβληθεί σε ομηρία στις φαντασιώσεις. Το δικαίωμα της κριτικής μπορεί να μεταβληθεί σε επίτευξη της πώλωσης. Ακόμα και η ανάγκη διατήρησης της φιλίας, πέρα από τις διαφορετικές πολιτικές επιλογές, μπορεί να μεταβληθεί σε καταναγκασμό πολιτικών επιλογών.

Όμως, η φιλία, αυτό το ύψιστο και αναγκαίο σε όλους μας αγαθό, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει παρά μόνο μέσα σε μια συνεχή προσπάθεια αντιμετώπισης των προβλημάτων, όχι μόνο των γενικών αλλά και των ατομικών, όχι μόνο εκείνων που εμφανώς δείχνουν μεγάλα αλλά και εκείνων που διακριτικά παρουσιάζονται ως μικρά.

Και αυτή ακριβώς η προσπάθεια, που ο καθένας μας έχει αναλάβει με τον δικό του τρόπο, μου επιτρέπει να σας πω :

Καλή επιτυχία, Κώστα Σημίτη.

Για την Ελλάδα, για σας, για όλους μας.

*** ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ - ΠΟΙΗΤΗΣ**

Υποψήφιος Βουλευτής στο ψηφοδέλτιο Επικρατείας του ΠΑΣΟΚ
στις εκλογές της 22ας Σεπτεμβρίου 1996

Επένδυση
στην
ευφυΐα

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος απόψε το βράδυ διότι δυστυχώς δεν μιλώ την ωραία σας γλώσσα, και θα είμαι επίσης πάρα πολύ σύντομος διότι απόψε ήρθατε εδώ για να ακούσετε, τον κύριο Πρωθυπουργό.

Απόψε δεν μπορώ παρά να αισθάνομαι μια πάρα πολύ μεγάλη συγκίνηση που βρίσκομαι εδώ, στη χώρα σας, σε αυτή την πόλη και σ' αυτό το ξενοδοχείο μαζί με τον Ζυλ Ντασσέν - το επαναλαμβάνω - θα το θυμάται πάρα πολύ καλά, ότι βρέθηκα εδώ το 1981 όταν ήμουν νέος, και όχι μόνο νέος στην ηλικία, αλλά και καινούργιος υπουργός πολιτισμού της Γαλλίας και είχα έρθει κατόπιν προσκλήσεως της φίλης μου και της φίλης όλων μας της Μελίνας Μερκούρη η οποία μου είχε ζητήσει να έρθω να περάσω μερικές ώρες στην Αθήνα.

Τότε μου είχε ζητήσει η Μελίνα Μερκούρη να μιλήσω σε μια τέτοια συνάντηση ενώπιον καλλιτεχνών, δημιουργών και επίσης μπροστά στον Ανδρέα Παπανδρέου. Σήμερα, ήρθα και πάλι να μιλήσω εδώ αλλά δεν χρειάζεται να σας πω τόσα πολλά για τον σημερινό σας Πρωθυπουργό.

Ως φίλος της Ελλάδας, μπορώ να σας πω ότι ο κ. Σημίτης, ο οποίος κατείχε κατά καιρούς πολλές θέσεις στην Ελληνική κυβέρνηση, είναι ένας πάρα πολύ καλός πρωθυπουργός και το ηθικό του κύρος είναι πολύ καλά γνωστό στα πλαίσια της Ευρώπης.

Ασφαλώς τα διάφορα σλόγκαν και τα διάφορα μηνύματα που χρησιμοποιούνται σε αυτή την προεκλογική εκστρατεία είναι εξαιρετά, αλλά επιτρέψτε μου να επανέλθω στο 1981 όταν και εμείς είχαμε μια προεκλογική εκστρατεία στο τέλος της οποίας εξελέγη ο Φρανσουά Μιτεράν και τότε το σλόγκαν της δικής μας εκστρατείας ήταν η "ήρεμη δύναμη". Έχουμε λοιπόν αυτές τις λέξεις, ηρεμία, γαλήνη, ενεργητικότητα, ήρεμη δύναμη, νομίζω ότι όλα αυτά τα χαρακτηριστικά ισχύουν πάρα πολύ καλά για τον φίλο μας κύριο Σημίτη.

Οι χώρες μας νομίζω ότι χρειάζονται αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων οι οποίοι να είναι σθεναροί, οι οποίοι να είναι έντιμοι, οι οποίοι να είναι σοβαροί, και οι οποίοι να μπορούν να οδηγήσουν τις χώρες μας σε οικονομική ευημερία, ειρήνη και δημοκρατία.

Ως Γάλλος και ως Ευρωβουλευτής έχω διαπιστώσει ότι τελευταίως, από τότε που ανέλαβε την πρωθυπουργία ο κ. Σημίτης, η Ελλάδα έχει πραγματοποιήσει πάρα πολλές προόδους. Έχει κατορθώσει να ρυθμίσει πάρα πολλά προβλήματα και έχει ενισχύσει τη θέση της, στα πλαίσια της Ευρώπης. Νομίζω εξάλλου ότι αυτή η πρωτοβουλία του Πρωθυπουργού να καλέσει εδώ τους διανοούμενους, τους καλλιτέχνες, τους δημιουργούς, να τους κινητοποιήσει σε αυτή την προεκλογική εκστρατεία, είναι ένα καλό δείγμα αυτών των προσπαθειών. Διότι αυτοί οι δημιουργοί, οι καλλιτέχνες, δεν υπογράφουν μόνο κείμενα και αναφο-

ρές, αυτοί αποτελούν κάτι πάρα πολύ σημαντικό, αποτελούν τους οικοδόμους μιας νέας κοινωνίας, μιας μελλοντικής ευημερούσας κοινωνίας. Είναι η ζύμη, το ζυμάρι που επιτρέπει την μετεξέλιξη μιας χώρας.

Με αυτό τον τρόπο θα δοθεί μια νέα ώθηση, μια νέα δυναμική, οικονομική και κοινωνική, διότι οι άνθρωποι αυτοί, οι καλλιτέχνες και οι δημιουργοί, είναι η πρώτη επένδυση σε μια χώρα, επένδυση σε ευφυΐα, επένδυση στην έρευνα, επένδυση στη δημιουργία και στη φαντασία. Φέτος το καλοκαίρι το συζητήσαμε αυτό το θέμα με τον Πρωθυπουργό και ξέρω ότι αυτή είναι η βαθιά του σκέψη. Κουλτούρα και πολιτισμός, πολιτική και οικονομία, είναι ο ίδιος αγώνας. Πέρα από την οικονομία, υπάρχει η τέχνη υπάρχει το κάλλος, υπάρχει η δημιουργία και ο Αριστοτέλης. Μιλούσα πριν με τον φίλο μου τον κ. Δεσποτόπουλο, το είχε πάρα πολύ καλά καταλάβει αυτό. Ότι το κάλλος, ότι η Τέχνη, είναι το βασικό ελατήριο της ανθρώπινης ζωής.

Στην Πνύκα άρχισε ένα συμπόσιο για τη Δημοκρατία και δεν μπορώ παρά να θυμηθώ όσα είχαν σκεφθεί ο Θουκυδίδης, ο Περικλής, που εξήγησαν με πάρα πολύ εύγλωττους όρους και λέξεις ότι η Αθήνα θα κερδίσει, η Αθήνα θα νικήσει, διότι είναι μια πολιτεία δημοκρατική, διότι οι στρατιώτες της Αθήνας, οι πολίτες της Αθήνας, οι κάτοικοι της Αθήνας, είναι υπερήφανοι, και είναι ευτυχείς επειδή ζουν και κατοικούν σε μια ωραία πόλη.

Το κάλλος είναι το ελατήριο για κάθε ανθρώπινη πράξη.

Και η Ευρώπη σας χρειάζεται.

Η Ευρώπη χρειάζεται, εσείς κ. Πρωθυπουργέ και το ΠΑΣΟΚ, να φέρετε πιο κοντά σε μας μια Ελλάδα φωτεινή, το χρειαζόμαστε αυτό. Γι' αυτό πρέπει να συνεχίσετε, γι' αυτό πρέπει να αναπτύσσετε και ελπίζουμε την επόμενη Κυριακή να φέρετε στην Ευρώπη τα καλά μαντάτα, την καλή είδηση ότι το ΠΑΣΟΚ, έχει νικήσει.

* ΖΑΚ ΛΑΝΓΚ

Πρώην Υπουργός Πολιτισμού της Γαλλίας επί κυβερνήσεων Μιττεράν.

